

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по заетост и социални въпроси

2012/2039(INI)

7.12.2012

СТАНОВИЩЕ

на комисията по заетост и социални въпроси

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно Устава на европейското взаимоспомагателно дружество
(2012/2039(INI))

Докладчик по становище(*): Regina Bastos

(Инициатива – член 42 от Правилника за дейността)

(*) Асоциирана комисия — член 50 от Правилника за дейността

PA_NonLeg_art42

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по правни въпроси

- да включи следните предложения в предложението за резолюция, което ще приеме:
- 1. посочва, че ценностите на взаимоспомагателните дружества отговарят на основните принципи на европейския социален модел; подчертава, че освен че се основават на ценностите на солидарността, взаимоспомагателните дружества са важни действащи лица в социалната пазарна икономика на Европейския съюз, които следва да бъдат признати в по-голяма степен, по-конкретно посредством създаването на европейски устав;
- 2. отбелязва, че взаимоспомагателните дружества са доброволни групи от лица (физически или юридически), чиято цел е посрещане на нуждите на техните членове, а не постигане на възвръщаемост на инвестицията, които функционират на принципите на доброволното и открито членство и солидарността между членовете и се управляват според демократични принципи (като например принципа един „член — един глас“ за взаимоспомагателни дружества от физически лица), като така допринасят за отговорното и устойчиво управление;
- 3. подчертава, че в Европа съществуват два основни вида взаимоспомагателни дружества: дружества „във взаимна полза“ (или „здравни осигурителни“) и „взаимозастрахователни“ дружества. Дружествата „във взаимна полза“ предоставят социалноосигурително покритие, което допълва законоустановените системи за социална закрила или е интегрирано в тях. „Взаимозастрахователните“ дружества могат да покриват всички видове имуществен риск или рискове за живота. В някои държави членки взаимоспомагателните дружества дори предоставят услуги в други сфери, напр. за строителство на жилища или отпускане на кредити;
- 4. посочва, че взаимоспомагателните дружества играят значителна роля в икономиката на Съюза, като предоставят здравни грижи и социални услуги на над 160 милиона европейски граждани, че техните застрахователни премии са на стойност над 180 милиарда евро и че осигуряват заетост на над 350 000 души в ЕС; подчертава, че взаимоспомагателните дружества улесняват достъпа до грижи и социалното приобщаване и че те участват пълноправно в предоставянето на услуги от общ интерес в рамките на Европейския съюз;
- 5. отбелязва, че през 2010 г. около 12,3 милиона европейски граждани работят в друга държава членка, което се равнява на 2,5 % от активното население на Съюза;
- 6. подчертава, че единният пазар не може да продължава да пренебрегва взаимоспомагателните дружества, тъй като те притежават дял от 25 % от пазара на застрахователни услуги и представляват 70 % от общия брой предприятия в

сектора¹; че трябва да им се предостави европейски устав, за да са равнопоставени с другите видове предприятия в Съюза; припомня, че многообразието на формите на предприемачество е предимство, което следва да бъде напълно признато и насърчавано;

7. припомня, че взаимоспомагателните дружества са особено активни в сферата на здравните и дългосрочните грижи, пенсиите и социалните услуги, включително за застаряващото население, и че включването на взаимоспомагателните дружества като основна заинтересована страна е критично в дългосрочен план за социалната закрила, като се има предвид, че демографското застаряване понастоящем изправя Европа пред сериозни предизвикателства, по-конкретно като създава напрежение за националните бюджетни баланси и риск от натиск върху публичните разходи за социална закрила; подчертава, че въпреки че взаимоспомагателните дружества могат да играят важна роля, предлагайки социално отговорни пенсионни схеми в частния сектор, те все пак не могат да заместят стабилния първи стълб на пенсионната система;
8. посочва, че взаимоспомагателните дружества предлагат допълнителни и достъпни възможности за гражданите на ЕС;
9. посочва, че някои взаимоспомагателни дружества имат много силен доброволчески компонент и този доброволчески характер трябва да бъде запазен и подпомаган.
10. подчертава, че увеличаването на разходите в сферите на здравеопазването и на пенсиите би могло да има важни последици за устойчивостта и покритието на настоящите режими на социална закрила; подчертава, че взаимоспомагателните дружества насърчават ключовите ценности на социалната държава като солидарност, недискриминация, равен достъп и високо качество на социалните услуги в частния сектор; счита, че засилването на приноса на взаимоспомагателните дружества към европейската социална пазарна икономика не следва да е за сметка на действията на държавите членки в сферата на социалната закрила; подчертава обаче, че доброволната социална закрила не трябва да заменя законоустановеното социално осигуряване; подчертава, че следва да се зачита многообразието на системите за социална закрила, за които в някои случаи изцяло се грижи държавата, в други взаимоспомагателните дружества или едновременно и двете; счита, че Уставът на европейското взаимоспомагателно дружество е съществен, но той не трябва да служи за компенсиране на слабости в областта на социалната закрила в държавите членки;
11. надява се, че ще бъде улеснено присъединяването към взаимоспомагателни дружества за всички работници, и по-специално за тези в малките предприятия, както и че те ще бъдат насърчени да се присъединяват;
12. надява се, че в такъв случай членството на работник в система на взаимоспомагателни дружества ще бъде насърчавано чрез освобождаване от социалноосигурителни вноски и данъчни облекчения;

¹ COM(2011)0206.

13. припомня, че взаимоспомагателните дружества не разполагат с юридическите инструменти, които да улеснят развитието им и транснационалните им дейности в рамките на вътрешния пазар и при наличието на европейски устав за други видове дружества, взаимоспомагателните дружества все още са ощетени; подчертава, че при липсата на европейски устав взаимоспомагателните дружества често са принудени да използват неподходящи правни инструменти за своите трансгранични дейности, което води до преобразуването им в други видове дружества;
14. отбелязва, че националните закони относно взаимоспомагателните дружества варират значително в рамките на ЕС и че европейският устав би могъл да позволи създаването на транснационални взаимоспомагателни дружества, като така укрепи европейския модел на социална закрила;
15. подчертава, че взаимоспомагателни дружества не съществуват във всички държави членки; подчертава, че това нарушава пазара; отбелязва, че един европейски устав би могъл да подобри ситуацията и това може да предизвика създаването на взаимоспомагателни дружества в тези държави членки;
16. изразява съжаление, че Комисията, след като оттегли предложението относно Устав за европейското взаимоспомагателно дружество през 2006 г., не е отправяла ново предложение, което да даде на взаимоспомагателните дружества адекватен юридически инструмент за улесняване на техните трансгранични дейности;
17. призовава Европейската комисия да представи ново предложение за устав за европейските взаимоспомагателни дружества;
18. изразява задоволство, че Комисията признава необходимостта от устав и че тя се ангажира да предостави по-качествено законодателство за организациите в сферата на социалната икономика (включително взаимоспомагателните дружества), като подчертава, че взаимоспомагателните дружества следва да могат да извършват трансгранична дейност като принос към европейското усилие за „насърчаване на растежа и укрепване на доверието“ в европейското икономическо пространство¹;
19. изразява надежда този европейски устав да бъде амбициозен и иновативен с оглед на закрилата на работещите и на техните семейства в случай на мобилност между държавите членки на ЕС;
20. приветства проучването, възложено от Европейската комисия, на настоящото състояние и перспективите пред взаимоспомагателните дружества в ЕС, което изследва трудностите, пред които са изправени взаимоспомагателните дружества поради липсата на съществуваща правна рамка в някои държави членки за създаването на нови взаимоспомагателни дружества поради капиталови

¹ Съобщение на Комисията от 13 април 2011 г., озаглавено „Акт за единния пазар – Дванадесет лоста за насърчаване на растежа и укрепване на доверието – Заедно за нов тип икономически растеж“ (COM(2011)206),

изисквания и липсата на възможности за обединяване; призовава Комисията да предложи адекватни решения за преодоляване на тези проблеми, за да се отчете в по-голяма степен приносът на взаимоспомагателните дружества за социалната икономика, включително и устав;

21. припомня, че взаимоспомагателните дружества играят или следва да играят важна роля в икономиките на държавите членки, като се има предвид, че те допринасят за стратегическите цели на ЕС за осигуряване на приобщаващ растеж с достъп до основни ресурси, социални права и услуги за всички, както и на висококачествени здравни грижи за всички на основата на солидарността, финансовата достъпност, недискриминацията и неизключването;
22. припомня, че регламент относно устав на Европейското кооперативно дружество (SCE)¹ е приет през 2003 г. и че Европейската комисия е представила на 8 февруари 2012 г. предложение относно устав на европейската фондация;
23. подчертава, че социалната икономика, и по-специално взаимоспомагателното дружество, играе основна роля в икономиката на ЕС, като обединява рентабилността и солидарността, създава висококачествени работни места, местни работни места, укрепва социалното, икономическото и регионалното сближаване, генерира социален капитал, насърчава активното гражданство, солидарното социално подпомагане и определен вид икономика с демократични ценности, която поставя човека на първи план и подкрепя устойчивото развитие и иновациите в социалната сфера и в сферата на околната среда и технологиите;
24. припомня, че взаимоспомагателните дружества са призвани да изпълняват роля в посрещането на тези предизвикателства наред с частния сектор и че за тази цел те трябва да имат възможност да се конкурират при равни условия с другите видове предприятия в ЕС; подчертава, че вече съществуващите устава, като европейското кооперативно дружество (SCE) или европейското дружество (SE) не са подходящи за взаимоспомагателните дружества поради различията в техните управленски модели;
25. изразява съжаление за съществуването на подобна празнина в законодателството на ЕС, като се има предвид, че взаимоспомагателните дружества не са специфично упоменати в Договорите и че зачитането на техните бизнес модели не се предвижда в никакви вторични законодателни норми, споменаващи само частните и публичните дружества, което подронва статута на взаимоспомагателните дружества, тяхното развитие и възможността за създаване на трансгранични групи;
26. припомня, че един европейски устав за взаимоспомагателните дружества е от съществено значение за по-доброто интегриране в единния пазар, повишаването на осведомеността за техните специфични характеристики и за да могат взаимоспомагателните дружества да допринесат повече за постигането на целите

¹ Регламент (ЕО) 1435/2003 на Съвета от 22 юли 2003 година относно устава на Европейското кооперативно дружество (SCE)

на стратегията „Европа 2020“, свързани с растежа и заетостта; подчертава, че европейският устав би улеснил движението на европейските граждани, като позволи на взаимоспомагателните дружества да предлагат услуги в няколко държави членки и така осигури по-голяма приемственост и съгласуваност на единния пазар;

27. припомня, че един европейски устав за взаимоспомагателните дружества би осигурил начин за популяризиране на взаимоспомагателния модел в разширена Европа, по-специално в новите държави членки, където той не е обхванат от някои правни системи. Европейска регулация, която би била приложима в целия Европейски съюз, би имала двойното предимство да предостави на тези държави европейски референтен устав и да допринесе за статута и публичния образ на този вид предприятия;
28. подчертава, че уставът би предоставил възможности за взаимоспомагателните дружества да постигнат икономии от мащаба, за да запазят конкурентоспособността си в бъдеще, като това би повишило признанието за стойността на взаимоспомагателните дружества при разработването на европейските политики;
29. подчертава, че взаимоспомагателните дружества са стабилни и устойчиви организации, които са устояли добре на финансовата криза въпреки всички икономии и са допринесли за по-устойчив, разнообразен пазар, по-конкретно в сферата на застраховането и социалната закрила; посочва, че взаимоспомагателните дружества са особено активни по отношение на застаряването на населението и социалните нужди, че включването на взаимоспомагателните дружества в сферата на пенсионните услуги дава допълнителни възможности за гражданите на ЕС и че взаимоспомагателните дружества играят роля за запазването на европейския социален модел;
30. подчертава, че взаимоспомагателните дружества нямат акции, а са притежавани съвместно и излишъците се реинвестират, а не се разпределят между членовете, подчертава, че това е помогнало на взаимоспомагателните дружества да устоят на кризата по-добре от други предприятия в частния сектор;
31. отбелязва, че европейският устав би бил доброволен инструмент в допълнение към съществуващите национални правни норми, които се отнасят до взаимоспомагателните дружества, и следователно нямат отношение към вече съществуващите устава, но би бил по-скоро „28-а“ система, улесняваща взаимоспомагателните дружества при осъществяване на трансгранични дейности;
32. отправя искане до Комисията да вземе предвид специфичните характеристики на взаимоспомагателните дружества, за да осигури равни условия на конкуренция, така че да се избегне допълнително дискриминиране и да се гарантира, че всяко ново законодателство е пропорционално, както и да се гарантира лоялен, конкурентен и устойчив пазар.

- да включи следните препоръки в приложението към своето предложение за резолюция:
33. счита, че различните видове предприятия следва да имат ясно основание в Договора за ЕС, и предлага взаимоспомагателните дружества да бъдат включени в член 54 от Договора за ЕС;
 34. счита, че едно законодателно предложение за Регламент за европейското взаимоспомагателно дружество следва да включва правни норми, за да:
 - позволи съществуването на европейски взаимоспомагателни дружества на базата на физически или юридически лица;
 - позволи взаимоспомагателните дружества свободно да изпълняват своите дейности в рамките на единния европейски пазар, което ще засили принципите на самия единен пазар;
 - позволи на взаимоспомагателните дружества да се възползват от предимствата, произтичащи от европейска група от взаимоспомагателни дружества, по-конкретно в контекста на Платежоспособност 2 за взаимоспомагателните дружества, които предоставят застраховки;
 35. счита, че е необходима комбинация от стратегии и мерки, за да се създадат равнопоставени условия на конкуренция за взаимоспомагателните дружества, включително европейски устав, който да им даде равни възможности да добавят европейско измерение към организацията и дейността си и да предостави на взаимоспомагателните дружества адекватни правни инструменти за улеснение на трансграничните и транснационалните им дейности. В този смисъл взаимоспомагателните дружества биха могли да упражняват своята дейност в целия ЕС според специфичния си начин на управление;
 36. призовава Комисията да вземе предвид, че предоставянето на подобен регламент с незадължителен характер в законодателството на държавите членки следва да въплъти принципите и характеристиките на управлението на взаимоспомагателните дружества;
 37. призовава Европейската комисия да въведе в предложениния регламент, на основата на член 352 от Договора за функционирането на Европейския съюз, основните характеристики на взаимоспомагателните дружества, съставени от физически лица, а именно принципа за недискриминация, що се отнася до подбора на рискове, и демократична ориентация по отношение на членовете, с оглед подобряване на социалните условия на местните общности и на обществото като цяло в дух на взаимност;
 38. подчертава значението на принципа на солидарност във взаимоспомагателните дружества, където клиентите са също и членове и следователно споделят един и същ интерес; припомня принципа на обща собственост на капитала и неговата неделимост; подчертава значението на принципа на безпристрастното разпределение в случай на ликвидация, което означава, че активите следва да се

разпределят между други взаимоспомагателни дружества или на лице, което има за цел подкрепата и насърчаването на взаимоспомагателни дружества;

39. подчертава, че един европейски устав за взаимоспомагателните дружества не следва да засяга националните системи за законоустановено социално осигуряване, които се управляват от взаимоспомагателни дружества.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	6.12.2012 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 38 -: 3 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Frédéric Daerden, Karima Delli, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck, Andrea Zannoni, Inês Cristina Zuber
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Georges Bach, Françoise Castex, Edite Estrela, Sven Giegold, Jan Kozłowski, Светослав Христов Малинов, Anthea McIntyre, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Csaba Sógor
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Jens Nilsson